

Co-funded by
the European Union

Acronim: EQAVET pentru Incluziune
EQAVET pentru incluziunea și prevenirea abandonului școlar
în învățământul profesional

Numarul proiectului: 2021-1-SE01-KA220-VET-000033282

*Raport privind situația actuală a includerii și
prevenirii abandonului școlar în VET*

REZULTATUL 1

*Raport de sinteză al studiului de parteneriat privind viziunea și
politica de prevenire a abandonului școlar, domeniile de atenție
vizate de indicatorul 8 EQAVET și date pentru R2*

Revalento, Berkel-Enschot

Noiembrie, 2022

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

Cuprins

Introducere	3
1. Definirea grupului țintă al proiectului	4
2. Incluziune: ce înțelegem prin aceasta?	5
3. Situația actuală a programului NEET	6
4. Bariere menționate în Politica Națională și Regională	7
4.1 Nivel de politică națională	7
4.2 Nivel de politică regională	7
5. Principalele cauze ale abandonului școlar	9
6. Îmbunătățirea monitorizării	13
7. Îmbunătățirea structurii de sprijin din cadrul școlii	14
8. Îmbunătățirea implicării părinților	15
9. Rezumarea principalelor sugestii făcute pentru îmbunătățirea incluziunii	16
Pentru școală ca organizație.	16
Pentru personalul școlii.	16
10 Dezvoltarea R2: etapele procesului	17
Anexe	18
Anexa 1:	18
Etapile de dezvoltare pentru R2: întrebări de evaluare și feedback aferent	18
Întrebarea 1:	19
Întrebarea 2a:	19
Anexa 2	23

Introducere

Proiectul Erasmus+ „EQAVET for Inclusion” intenționează să elaboreze o abordare holistică a incluziunii și a prevenirii abandonului școlar. Acest lucru se va realiza prin furnizarea de linii directoare cum să includă ambele aspecte în sistemul de asigurare a calității școlilor VET în conformitate cu standardul EQAVET și implementarea Indicatorului 8: prevalența grupurilor vulnerabile.

Proiectul de trei ani a demarat în 2021 și constă în următorul parteneriat:

Colegiul Mihai Eminescu din Soroca (Moldova); Dimitra Education & Consulting SA (Grecia); Ilmiolavoro (Italia); Rinova Malaga Sociedad Limitada Unipersonal (Spania); Stiftelsen Kursverksamheten Vid U-Auniversitetet (Suedia și coordonator); Ufficio Scolastico Regionale Per Il Veneto (Italia); Universitatea Pedagogică de Stat Mykhaylo Kotsyubynsky Vinnytsia (Ukraina) and Van de Winkel Consultancy BV (Olanda)

Pentru atingerea obiectivului proiectul va parcurge mai multe etape. În primul rând, o analiză a stării actuale de incluziune și prevenire a abandonului școlar în diferite țări partenere. Aceasta va genera o imagine de ansamblu asupra acelor aspecte (orientări) care contribuie la incluziune și prevenirea abandonului școlar. În diferite etape ale proiectului este prevăzută elaborarea unui instrument de evaluare online pe baza acestor aspecte, precum și un program de instruire pentru utilizarea acestuia. Nu în ultimul rând, vor fi elaborate recomandări de politică pentru autoritățile locale/regionale care sprijină VET în eforturile lor de incluziune.

Acest raport rezumă principalele constatări și concluzii care sunt relevante pentru următoarea etapă a proiectului: crearea unui instrument digital online de autoevaluare a incluziunii și prevenirea abandonului școlar, abordând domeniile de interes care trebuie acoperite în acest instrument de evaluare. Raportul are o funcție și o poziție clară în procesul de dezvoltare a Rezultatului 2. Prin urmare, raportul nu intenționează să sintetizeze situația națională a fiecărui partener în ceea ce privește prevenirea abandonului școlar și nici nu este un rezumat detaliat al fiecărui capitol din toate aceste rapoarte. Pentru o descriere mai detaliată a diferitelor contexte naționale, cititorul poate consulta rapoartele de cercetare separate ale fiecărei țări partenere.

Informațiile din acest raport se bazează pe interviuri elaborate (>75), cercetări intensive de birou și feedback din partea focus-grupurilor, așa cum este descris în rapoartele țărilor partenere.

Berkel-Enschot

Noiembrie 2022

Finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autorului (autorilor) și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale Agenției Executive Europene pentru Educație și Cultură (EACEA). Nici Uniunea Europeană și nici EACEA nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

1. Definirea grupului țintă al proiectului

Întrucât proiectul se referă la EQAVET inițial, la întâlnirea de lansare, partenerii au ajuns la concluzia că proiectul se va adresa în mod specific segmentului de educație și formare profesională:

- Pentru tinerii cu vârsta cuprinsă între 16 și 24 de ani la începutul carierei;
- Învățământ postsecundar (deci NU există programe VET în cadrul învățământului secundar superior);
- Educație profesională inițială (programe cu durata de la 2 până la 4 ani);
- Format al programelor de învățământ cu normă întreagă și/sau de învățare bazată pe muncă;
- Nivelurile 2 – 4 ale EQF include, prin urmare, doar IFP de nivel mediu, care vizează elevii cei mai vulnerabili.

Cu toate acestea, ca urmare a cercetării și a poziției pe care o are IFP în diferite țări, la cea de-a doua întâlnire transnațională a proiectului de la Mestre (6 octombrie 2022) s-a decis ca acele programe de IFP oferite în învățământul secundar în unele țări partenere (de exemplu în Suedia) trebuie să fie, de asemenea, incluse în proiect, deoarece EQAVET este, de asemenea, dezvoltat pentru asigurarea calității în această parte a educației. Acest lucru are unele consecințe asupra definirii grupului țintă primar și secundar:

Grup țintă primar: grupul țintă și instrumentele noastre vor fi de utilizare directă pentru: profesorii, directorii școlilor și administratorii școlilor IFP, precum și pentru școlile cu învățământ secundar care au programe IFP.

Grup țintă secundar: grupul care va fi afectat de măsurile luate de școală (precum și autoritățile locale/regionale) cu privire la susținerea carierei școlare: elevii (și părinții acestora), mai precis în intervalul de vârstă 16-24 de ani.

Concluzie: Ca o consecință, în timpul dezvoltării ghidurilor și a instrumentului de evaluare, este important să se țină cont de faptul că materialele dezvoltate trebuie să fie aplicabile în ambele tipuri de școli (școală de învățământ secundar, precum și IVET). De asemenea, este important de observat că proiectul trebuie să țină cont de faptul că o parte din grupul nostru țintă secundar urmează încă învățământul obligatoriu și o parte care nu mai este. Ambele părți ale grupului țintă secundar trebuie să fie acoperite de materialul pe care proiectul îl va dezvolta.

2. Incluziune: ce înțelegem prin aceasta?

În propunerea proiectului, conceptul de incluziune a fost strâns legat de indicatorul 8 al modelului de calitate EQAVET: prevalența grupurilor vulnerabile în sistemele educaționale.

La nivel național:

- Procentul de participanți la VET clasificați ca grupuri dezavantajate (într-o anumită regiune sau zonă de referință) în funcție de vârstă și sex;
- Rata de succes a grupurilor dezavantajate în funcție de vârstă și sex (comparativ cu grupurile nedefavorizate)

Folosirea cuvântului incluziune în acest context se referă pur și simplu la ideea că toți potențialii elevi ar trebui să aibă acces și să aibă șanse egale de succes în cariera lor școlară. Nimeni, niciun grup nu trebuie exclus. O astfel de declarație la nivel național înseamnă că școlile trebuie să fie capabile să ofere informații de bază pentru luarea deciziilor de politică la nivel de sistem VET (adică un sistem de monitorizare foarte adecvat și elaborat pentru furnizarea acestor date). Aceștia trebuie, de asemenea, să ofere sprijin pentru accesul la VET a grupurilor dezavantajate, precum și furnizare de formare adaptată (îndrumare și sprijin) pentru grupurile dezavantajate.

Totuși, în cadrul acestui proiect, parteneriatul se va concentra pe o semnificație mai elaborată a incluziunii: referindu-se la climatul caracteristic, viziunea și politica de bază a unei școli care asigură incluziunea menționată mai sus. Mergând un pas mai departe: incluziunea elevului ca persoană oferă oportunități de dezvoltare pentru tot felul de talente chiar și în afara curriculum-ului de bază. O școală atractivă în care, în general, profesorii, elevii, precum și părinții sunt mândri că fac parte. Ambițios, dar nu nerealist. Această interpretare a incluziunii va fi folosită ca un punct inspirator de pornire pentru dezvoltarea ghidurilor. O astfel de viziune asupra incluziunii are, de asemenea, un impact puternic asupra îmbunătățirii imaginii educației.

3. Poziția actuală a NEET

În acest capitol vor fi prezentate câteva caracteristici principale privind tinerii fără nicio calificare și care nu participă nici la educație, nici la formare (NEET). Se estimează că în Europa 5,6 milioane de tineri în intervalul de vârstă 18-24 de ani se încadrează în această categorie. Rezultatele prezentate în rapoartele individuale ale țărilor din Grecia, Italia, Moldova, Suedia și Ucraina sunt combinate și reduse la constatări generale privind prevalența și poziția actuală descrise mai jos.

În ceea ce privește prevalența NEET. Rapoartele diferitelor țări indică faptul că, în cadrul grupului de vârstă între 15 și 24 de ani, procentul tinerilor NEET variază între 14% și 30% din acea parte a populației. Ratele abandonului școlar sunt mai mari, ținând cont de faptul că o parte dintre tinerii care abandonează școala revin mai târziu la o anumită formă de educație. Statisticile prezentate arată diferențe de gen în compoziția grupului NEET între țări. Procentele prezentate diferă în funcție de țară, de la aproape egale pentru bărbați și femei la predominant feminin. De asemenea, procentul de NEET pare să reflecte caracteristicile economice regionale. Regiunile mai puțin prospere tind să aibă procente mai mari de NEET. De asemenea, în general, prevalența este cea mai mare în regiunile urbane.

Membrii NEET au următoarele caracteristici:

- Majoritatea au o diplomă de studii medii superioare;
- Minoritatea nu a absolvit studiile obligatorii;
- În general, aceștia sunt întreținuți de propria familie (financiar/trai);
- Majoritatea sunt necăsătoriți;
- Majoritatea sunt șomeri, iar 25% din acest grup sunt șomeri pe termen lung;
- Majoritatea are o viziune pesimistă asupra educației, a sistemului politic și a guvernului;
- Dorința lor principală: să aibă un loc de muncă plătit (și chiar sunt dispuși să migreze pentru a obține unul).

4. Bariere menționate în Politica Națională și Regională

Acest capitol rezumă punctele forte, precum și sugestiile de îmbunătățire făcute de diferiți participanți în timpul interviurilor și focus-grupurilor cu privire la politica națională și regională actuală. Contextul de politică cu care trebuie să se confrunte școlile poate fi de sprijin sau un obstacol suplimentar atunci când lucrează la prevenirea abandonului școlar și la incluziune. Pentru o descriere detaliată a politicii actuale în țările partenere, cititorul poate consulta rapoartele individuale ale țărilor. Rezultatele prezentate în acest capitol vor fi utile pentru elaborarea recomandărilor de politici (R5 al proiectului).

4.1 Nivel de politică națională

Au fost identificate următoarele puncte tari și sugestii de îmbunătățire:

- Dezvoltarea unei viziuni comune asupra problemei și soluțiilor (educație incluzivă);
- Utilizarea unei abordări multidisciplinare (și individualizate);
- Stimularea legăturilor dintre școli și experți/rețele de sprijin;
- Dezvoltarea soluțiilor pentru școli, părinți, elevi;
- Îmbunătățirea implicării regiunilor în dezvoltarea unei politici de abandon școlar;
- O mai bună răspândire a mijloacelor către sistem, elevi și părinți;
- Dezvoltarea unei politici de creștere a implicării părinților;
- Cercetări mai multe cu privire la cauza abandonului școlar; o mai bună monitorizare;
- Cooperarea cu piața muncii pentru o educație mai bună, precum și proiectarea de alternative;
- Mai multe resurse (bani, expertiză în timp); sporirea atractivității educației;
- Facilitarea suportului psihosocial și cognitiv în școli;

4.2 Nivel de politică regională

Au fost determinate următoarele puncte tari și sugestii de îmbunătățire:

- Crearea unei strategii de monitorizare coerentă și consecventă a tuturor studenților (inclusiv abandonul școlar și NEET);
- Elaborarea unei politici regionale care să includă obiective și mijloace SMART;
- Asigurarea informării părinților și stabilirea unui rol de urmărire a părinților și elevilor (nu numai pentru învățământul obligatoriu);
- Organizarea implicării părților interesate reprezentative pentru conceperea politicii regionale și a activităților necesare; stimularea combaterii prejudecăților și stereotipurilor;
- Permitearea intervențiilor individualizate;
- Assure for barrier free access to modern equipment for all students;

- Stimularea colaborării între părțile interesate (experți, școală, părinți, elevi), precum și între întreprinderi;
- Stimularea disponibilității și accesibilității serviciilor publice și sociale;
- Dezvoltarea activităților regionale de reintegrare pentru cei care abandonează școala/NEET;
- Stimularea atenției pentru sprijinul de orientare în carieră, ca parte a planului regional de abandon școlar;
- Permitearea unei mai mari autonomii instituționale bazată pe obiective clare;
- Dezvoltarea unei oferte de informare și formare pentru părinți;
- Organizarea unui program de masă școlară;
- Îmbunătățirea imaginii instituției de formare profesională (IFP);

Ambele niveluri sugerează că orientările pentru instituțiile de formare profesională (IFP) trebuie într-adevăr să acorde atenție: unei bune monitorizări a progresului elevilor; atractivității educației ca fiind o rețea de sprijin bună și largă; comunicării în timp util cu părinții și studenții; oferirii de sfaturi oportune în carieră. Aceste aspecte trebuie incluse în ghiduri.

5. Principalele cauze ale abandonului școlar

Acest capitol rezumă principalele constatări cu privire la ceea ce influențează dezvoltarea unei cariere școlare, așa cum sunt evidențiate în literatură și/sau au fost menționate de participanții la interviuri și focus grupuri. Informațiile sunt clasificate în patru perspective: perspectiva elevului, a părintelui/îngrijitorului, a profesorului și a școlii. În ultimul paragraf al acestui capitol este prezentat un model teoretic care rezumă aceste 4 puncte de vedere și descrie relația dintre acestea.

5.1 Cauze asociate elevilor și care afectează cariera școlară:

- Experiența anterioară (școlară);
- Hărțuire/intimidare;
- Motivația și atitudinea/comportamentul propriu în sala de clasă;
- Înfruntarea dificultăților: renunțați ușor?
- Sentimentul de apartenență: elevul se simte străin în școală?
- Identitatea: lupta cu propria identitate și probleme de gen;
- Tulburări congenitale de învățare, cum ar fi dificultăți de citire și de a face față numerelor;
- Dizabilități fizice și prea puțină atenție pentru a face față acestora (școală, elevi);
- Învățarea de a învăța: lipsa unei bune strategii de învățare;
- Conștientizarea carierei: nicio idee de ce școala este relevantă, idei slab dezvoltate despre propriul viitor și ambiție;
- Satisfacerea imediată a nevoilor: nemotivarea pentru ceva care reprezintă o investiție în propriul viitor;
- Obținerea unui loc de muncă plătit acum, în loc să acumuleze cunoștințe și să găsească un loc de muncă mai bun.

5.2 Părinți/îngrijitori/cauze ce țin de situația de acasă și care afectează cariera școlară:

- Experiență și competențe școlare proprii: de ce să mergi la școală nici eu nu am fost;
- Climat negativ de învățare: părinții exprimă noțiuni precum școala nu este bună pentru tine / nimic pentru fete; părinții se plâng atunci când citesc / studiază; nicio atenție pentru ceea ce s-a întâmplat la școală; fără spațiu pentru a studia în liniște;
- Situația familială: divorț, alcool, violență, abuz;
- Lipsa de căldură și încredere în relația părinte-copil;
- Situația socio-economică (precum și în contextul familiei): Șomaj? Probleme de ordin financiar; ușurința în obținerea banilor și a unui loc de muncă;
- Contextul cultural nu promovează învățarea și mersul la școală;
- Lipsa de conștientizare a carierei: lipsa de interes față de ceea ce vor copiii să devină; cum să vorbești despre astfel de lucruri; cum să ne raportăm la nevoia de educație;

- Necunoașterea de a trata/suține un copil cu dizabilități congenitale și fizice;
- Lipsa de cunoștințe de unde să obții sprijin

5.3 Cauze legate de profesor care au influență asupra carierei școlare:

- Relația profesor - elev: relația pozitivă ajută elevul să depășească problemele și contribuie la sentimentul de apartenență / sporește atractivitatea educației;
- Capacitatea de a detecta semnele timpurii ale elevilor aflați în nevoie;
- Cunoașterea sau necunoașterea modului de abordare a elevilor cu dizabilități congenitale;
- Abilități și competențe didactice (varietate largă), fiind capabili să ofere o paletă diversificată de oportunități de învățare care să răspundă diferitelor stiluri de învățare ale studenților;
- A învăța să înveți: competent în a sprijini elevii să-și dezvolte propriile competențe de învățare, dar și un profesor reflexiv capabil să reflecte asupra propriei predări și impact;
- Competența de a relaționa cu părinții;
- Profesorii suprasolicitați nu pot să se ocupe în mod corespunzător de elevii individuali și de problemele de învățare ale acestora;
- A fi competent în abordarea problemelor de carieră / ridicarea problemelor de carieră:

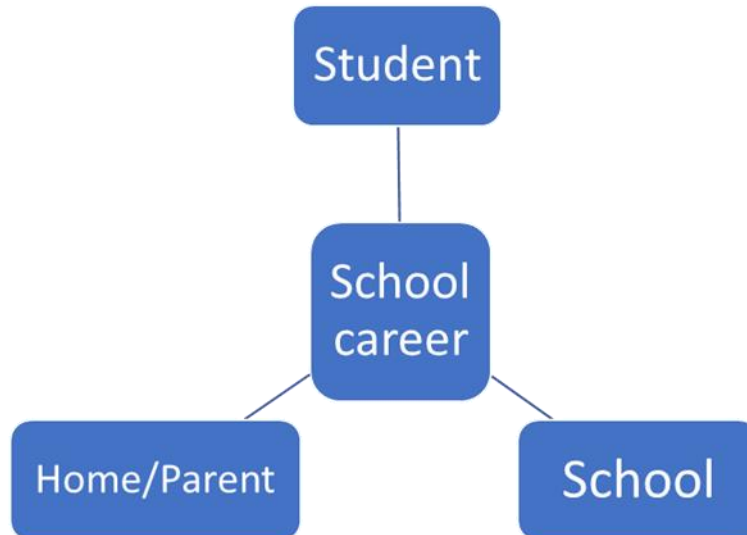
5.4 Factori școlari care influențează cariera școlară:

- Atractivitatea școlii/învățământului/VET;
- Condiții de învățare (mijloace, spațiu, personal competent și inspirator);
- Politica activă privind climatul incluziv și sigur;
- Disponibilitatea unui sistem de avertizare timpurie privind progresul / riscul abandonului;
- Politica de asigurare a calității care include climatul școlar, competențele profesorilor; prevenirea abandonului școlar etc. o verificare a politicii și a acțiunilor ulterioare atunci când este necesar;
- Lipsa de implicare a părinților: aproape nici un contact cu părinții elevilor sau o politică elaborată pentru a-i implica și interesați pe părinți în ceea ce oferă școala și progresul elevilor;
- Lipsa suportului de orientare în carieră / sprijin pentru învățare;
- Lipsa unei rețele de sprijin care să acopere nevoile majore ale elevilor pentru menținerea carierei școlare;
- Aranjamentele/ Condiții de acces (fizice) pentru elevii cu dizabilități;
- Aranjamente pentru activități extracurriculare care contribuie la atractivitatea școlii și care susțin dezvoltarea talentelor la scară largă.

Aspectele menționate mai sus reprezintă o contribuție vitală la elaborarea de orientări pentru îmbunătățirea incluziunii. În paragraful următor, acestea sunt reprezentate într-un mod mai schematic.

5.5 Model teoretic al factorilor care influențează o carieră școlară

Rezumat, o carieră școlară (a fi elev ca persoană care trece prin diferiți ani școlari) constă în următoarele etape: Înscriere; Învățare și progres (dezvoltarea talentului și orientarea către viitor (carieră)); Progres cu succes (la muncă/la studii ulterioare). Cariera școlară este influențată în trei moduri diferite:

De către elev însuși: Sentiment de apartenență; motivație și atitudine (adesea întărite sau slăbite de experiențele anterioare); abilități de adaptare; conștientizarea carierei; identitate; a învăța să înveți; dizabilități congenitale;

De către părinți: Mediu de învățare pozitiv; cultură; situația socio-economică; relația părinte-copil; experiență și competențe proprii; situația familială; înțelegerea sistemului/școlii.

De școală: Relația profesor-elev; condiții de învățare; viziune asupra educației și rolul școlii; calitatea personalului; climat și siguranță incluzivă; monitorizarea; orientare și sprijin în carieră; reguli și reglementări, politica de asigurare a calității, implicarea părinților.

Cu toate acestea, toate trei sunt influențate și de contextul în care își desfășoară activitatea:

Atât elevii, cât și părinții sunt, de asemenea, sub influența condițiilor și circumstanțelor contextuale, fiind vizat **Contextul elevului și al părintelui**. Prin aceasta se înțelege: regulile și reglementările generale; situația socio-economică; cultura și orientarea dominantă; imaginea educației.

Și școala în sine este influențată de **Contextul școlii**: Reguli și regulamente; imaginea educației; standardele și conținutul predării; finanțe; calitatea și cantitatea de personal profesional disponibil; standarde de calitate pe care școala trebuie să le îndeplinească; locație.

Modelul de mai sus va acționa ca un fel de listă de verificare în timpul dezvoltării liniilor directe pentru instituțiile de formare profesională (IFP): oferind un fel de standard pentru a verifica dacă toți factorii care intră în controlul unei școli sunt abordați în ghiduri.

6 Îmbunătățirea monitorizării

Acest capitol se concentrează asupra unui factor specific în cadrul controlului unei școli VET, care este menționat ca fiind relevant pentru incluziune și prevenirea abandonului școlar. Acest factor este important pentru implementarea indicatorului 8: sistemul de monitorizare care a fost pus în aplicare. În timpul interviurilor, participanții la diferitele rapoarte ale partenerilor au făcut următoarele sugestii de îmbunătățire:

- Îmbunătățirea sistemului de monitorizare de către autoritățile locale (învățământul obligatoriu) precum și școlile să permită mai multe măsuri preventive în timp util din partea diferitor părți interesate;
- Îmbunătățirea utilizării de către părinți a dosarelor electronice ale elevilor;
- Creșterea prezenței părinților la școală – ședințe cu membrii familie;
- Implicarea profesorilor care sunt competenți în dialogul cu familiile;
- Monitorizarea nu doar a progresului de studiu, ci și problemele din spectrul social, cum ar fi bunăstarea, orientarea în carieră, atitudinea etc.
- Îmbunătățirea contactului timpuriu și preventiv cu părinții privind semnalele de risc;
- Elaborarea unei oferte de asistență rapidă, nu doar studierea problemelor legate de acestea.

Rezumând într-un mod mai general: pentru a spori incluziunea, participanții sugerează elaborarea aspectelor ce trebuie să fie luate în considerare de către monitorizare, să o folosească mai preventiv (să acționeze pe baza semnalelor) și să organizeze o mai mare implicare a părinților.

7. Îmbunătățirea structurii de sprijin în cadrul școlii

După cum sa indicat deja la definirea incluziunii (capitolul 2), sistemul de sprijin al unei școli poate juca un rol major în atingerea incluziunii și în reducerea abandonului școlar. Participanții au subliniat următoarele sugestii pentru îmbunătățirea unui sistem de sprijin care să contribuie la incluziune, dar au venit și cu altele suplimentare care abordează școala și politica acesteia ca atare.

- Crearea unei echipe de susținere multidisciplinară/abordare multidisciplinară pentru elevii aflați în nevoie;
- Organizarea legăturii și accesului la structura de sprijin din afara școlii în toate domeniile (servicii sociale, pedagogic, psihologie, carieră, finanțe, familie);
- Aranjarea consilierii pentru elevii aflați în nevoie, activități de mentorat și predare de remediere;
- Îmbogățirea curriculum-ului de bază prin oferirea de activități culturale și extrașcolare;
- Realizarea unui sondaj periodic al climatului școlar și monitorizare atunci când este necesar;
- Organizarea implicării părinților/îngrijitorilor;
- Creșterea individualizării educației pentru a îmbunătăți gama vastă de dezvoltare a talentelor și a atractivității educației;
- Dezvoltarea competențelor profesorilor: abilități și competențe didactice pentru a crește gama de metode de predare, pentru a semnală mai bine și a se adresa elevilor aflați în dificultate, precum și în abordarea diferitelor medii culturale;
- Crearea de căi/metode de compensare care să abordeze lacunele în abilități și cunoștințe;
- Organizați acțiuni pentru a crea mai multă coeziune în sala de clasă (când este necesar).

Dezvoltarea unui pașaport social a fost menționată ca exemplu de bună practică. Rezumând cele de mai sus într-un mod mai general, principalele sugestii se referă la politica școlii, la sistemul de sprijin elaborat în școală și în afara școlii, la personalul didactic competent, la implicarea părinților și la crearea unei oferte de educație aprofundată și atractivă cu activități extracurriculare care susțin dezvoltarea amplă a talentelor.

8. Îmbunătățirea implicării părinților

În diferite capitole anterioare au fost deja făcute observații cu privire la implicarea părinților. În acest capitol vor fi prezentate rezultatele cu privire la sugestiile pe care participanții le-au făcut pentru a îmbunătăți această implicare parentală. Opinia partenerilor de proiect este că implicarea părinților este relevantă nu numai în etapa de învățământ obligatoriu, ci și în educația ulterioară. Modul în care se organizează această implicare (și în ce acțiuni ar putea fi exprimată această implicare) va fi însă diferit. Când elevii cresc (trec de 18 ani), responsabilitatea părinților se schimbă, dar nu înseamnă că aceștia nu mai au nevoie/pot să susțină cariera copiilor lor. Participanții au propus următoarele sugestii de îmbunătățire și de sprijinire a școlii incluzive.

- Instruire/ informare a părinților cum să-și îndrume copiii în perioada școlară;
- Promovarea conceptului de școală incluzivă în rândul părinților;
- Promovarea conștientizării carierei pentru părinți; organizarea de sesiuni de informare în sprijinul acestora;
- Organizarea activităților extrașcolare/după ore;
- Utilizarea instrumentelor tradiționale de avertizare, cum ar fi prezența la cursuri (limitată de vârstă!!) și acționarea preventivă;
- Implicarea părinților preventiv și în timp util;
- Instruirea personalului în comunicarea cu părinții;
- Invitarea periodică a părinților la ședința familie-școală;
- Implicarea părinților în activități extracurriculare;
- Studiarea a ceea ce doresc părinții;
- Comunicarea și informarea părinților cu privire la ceea ce se întâmplă în școală;
- Organizarea consiliului de părinți pentru discutarea problemelor școlare.

Cele mai multe dintre sugestiile făcute se adresează părinților care au copii în învățământul obligatoriu. În același timp, acestea au o anumită relevanță și pentru VET. Principalele sugestii făcute pentru incluziune se referă la crearea de canale de comunicare cu părinții cu privire la informarea acestora asupra problemelor relevante și despre implicarea acestora în activitățile școlare (extrașcolare).

9. Rezumarea principalelor sugestii făcute pentru îmbunătățirea incluzivității

Pentru dezvoltarea R2, concluziile diferitelor capitole sunt acum rezumate în următoarele două seturi de sugestii generale pentru școli care pot contribui la dezvoltarea unei școli incluzive.

Pentru școală ca organizație.

- Ofertă elaborată și individualizată pentru studenții aflați în dificultate, acoperind suport didactic, psihologic, pedagogic și orientat spre carieră pentru toți studenții;
- Monitorizare amplă și atenție la semnalele de avertizare timpurie;
- Servicii de îngrijire în școală pentru a oferi acest lucru și legături către circuitul de experți;
- Informarea promptă și implicarea părinților;
- Materiale didactice pentru elevii cu părinți în nevoie (financiară);
- Educație atractivă (individualizată), care se adresează tuturor potențialelor talente;
- Ofertă extracurriculară care consolidează dezvoltarea talentelor pe larg;
- Integrarea măsurilor în viziunea și politica școlii și evaluarea periodică a acestora;
- Promovarea pozitivă a IVET.

Pentru personalul școlar:

- Desemnarea personalului competent în semnalizarea și lucrul cu elevii aflați în nevoie;
- Desemnarea personalului competent în a contacta și relaționa cu părinții;
- Sporirea diversității didactice în predare;
- Creșterea/Consolidarea legăturilor cu piața forței de muncă;
- Elaborarea unui protocol anti-bullying;
- Creșterea competenței în recunoașterea dilemelor în carieră și a modului de a face față acestora;
- Asigurarea consilierii în carieră și implicarea părinților;
- Dezvoltarea unei abordări multidisciplinare pentru studenții aflați în dificultate;
- Realizați moduri de predare mai individualizate.

Conectarea sugestiilor rezumate de mai sus la EQAVET și la scopul EQAVET ca proces de calitate va necesita câțiva pași suplimentari. În special, dacă sugestiile rezumate de mai sus sunt folosite pentru a contribui la un cadru coerent care abordează cele 4 etape ale cercului calității EQAVET (Planificare, Implementare, Evaluare și Revizuire). Sugestiile de mai sus trebuie să se încadreze în aceste 4 etape, iar procesul de dezvoltare prin care va trece acum proiectul trebuie să ofere modalitatea de a face acest lucru și să asigure verificarea deplinătății și coerenței interne. În acest fel, vom putea crea în R2: un instrument de evaluare care să se bazeze pe modelul nostru teoretic, precum și pe constatările noastre și care va genera feedback sub formă de ghiduri utilizabile.

10. Dezvoltarea R2: etapele procesului

Una dintre principalele provocări ale acestui proiect este crearea unui instrument de evaluare utilizabil și nu prea elaborat. Un instrument prea elaborat care are prea multe întrebări va crea o barieră pentru utilizare. De asemenea, un instrument prea elaborat tinde să se piardă prea mult în detalii. Acest lucru în cele din urmă ar putea duce la generarea de feedback care riscă să fie din nou prea elaborat, neaplicabil, prea detaliat și, prin urmare, inutilizabil. Prin urmare, parteneriatul trebuie să se limiteze în domeniile care trebuie acoperite. Pașii de mai jos sunt menționați a fi de sprijin în acest proces de concentrare și limitare. Pașii merg de la general la specific.

Primul pas în dezvoltarea unui instrument de evaluare coerent și a ghidurilor aferente constă în validarea principalelor domenii de atenție asupra cărora trebuie să ne concentrăm și care pot fi derivate din cercetarea efectuată. Modelul pentru a face acest lucru este furnizat în anexa 1. Anexa 1 prezintă proiectele de domenii și o modalitate de a decide și defini pe cele pe care proiectul le va folosi.

Al doilea pas este definirea factorilor de bază pentru fiecare dintre aceste domenii de atenție principale. Din nou, procedura de urmat este descrisă în anexa 1 sub titlul Întrebarea 2

După validarea principalelor domenii de atenție și a aspectelor conexe, întrebările, precum și liniile directoare aferente trebuie validate. Pentru aceasta va fi dezvoltat un nou șablon în care parteneriatului i se oferă un set complet de întrebări și feedback. Partenerii vor fi apoi rugați să-și ofere feedback și comentarii, astfel încât și această parte a conținutului să poată fi finalizată.

Anexe

Anexa 1:

Etapele de dezvoltare pentru R2: întrebări de evaluare și feedback aferent

Scanarea rapidă și feedback-ul sub formă de linii directe vor consta într-un set de întrebări care cuprind 4 teme de bază relevante pentru o școală ca instituție. Împreună, aceste teme formează o zonă bine delimitată în care o școală poate (în continuare) să dezvolte o politică școlară coerentă, cu măsuri și activități aferente care trebuie întreprinse pentru a contribui la crearea/îmbunătățirea unei școli inclusive, la creșterea implicării părinților și la crearea imaginii școlii.

A fi o școală incluzivă începe prin faptul că personalul școlii poate „vedea” pe fiecare dintre elevii lor: progresul, nevoile, talentele și provocările lor. În plus, personalul este capabil să ofere condiții sigure și atractive de învățare care favorizează dezvoltarea tuturor acestor talente diferite. Legat de aceasta este și necesitatea de a avea personal capabil să contacteze și să informeze părinții, precum și sprijin relevant atunci când este necesar pentru a lucra în comun la rezolvarea barierelor elevilor. Și, desigur, managementul instituției care creează condiții pentru ca personalul să poată îndeplini toate acestea, să evalueze sistematic politica și măsurile luate și să le revizuiască atunci când este necesar. Prin urmare, cele 4 teme/domenii de atenție interdependente sunt:

- **Viziunea și politica privind școala incluzivă:**
ce viziune are o școală în ceea ce privește includerea, educația atractivă și cum se traduce această viziune într-o politică pe termen lung și scurt?
- **Dezvoltarea și progresul elevilor:**
abordarea măsurilor de monitorizare, a sprijinului oferit elevilor care au nevoie și a ceea ce se oferă pentru dezvoltarea talentelor pe scară largă;
- **Organizarea școlii**
abordarea proceselor privind competențele și repartizarea personalului, precum și măsurile privind un climat școlar sigur și incluziv
- **Relații/Colaborări**
abordarea problemei implicării părinților, precum și a rețelei externe

La rândul lor, fiecare dintre aceste 4 teme/domenii de atenție constă în aspecte separate, toate legate de influența pe care o au asupra carierei școlare și a școlii, asupra incluziunii, așa cum s-a constatat în cadrul teoretic prezentat în Capitolul 4 al acestui raport.

Întrebarea 1:

Indicați dacă sunteți de acord cu sugestia făcută mai sus cu privire la cele 4 domenii/teme de atenție și, dacă nu, veniți cu o sugestie alternativă:

	Accord	Dezacord	În cazul în care nu sunteți de acord, sugerați un titlu nou
Viziunea și politica privind școala incluzivă			
Dezvoltarea și progresul elevilor			
Organizarea școlii			
Relații/Colaborări			

Fiecare dintre cele 4 domenii de atenție menționate mai sus constă din diferite aspecte care definesc conținutul temei. Aceste aspecte sunt distrase de la modelul teoretic și de la sugestiile pentru ghiduri, așa cum sunt rezumate în diferitele capitole ale raportului de sinteză. Pentru fiecare dintre aspecte este oferită o descriere a conținutului care în final va pune bazele pentru elaborarea întrebărilor în cadrul instrumentului de evaluare. Vă rugăm să rețineți că descrierile sunt legate de diferite trăsături/aspecte. În acest fel, descrierile generale creează o oarecare consecvență internă în ceea ce privește ciclul EQAVET de planificare, implementare, evaluare și revizuire.

Întrebarea 2a:

Indicați pentru fiecare dintre aspectele menționate în tabelul de mai jos dacă sunteți de acord cu acestea.

Aspecte legate de fiecare dintre cele 4 teme/domenii principale:	Descrierea conținutului factorului de bază:	Accord	Dezacord
Viziunea și politica privind școala incluzivă			
Viziunea asupra școlii incluzive	Școala a făcut clară viziunea incluziunii și a imaginii sale, precum și modul în care educația școlară și didactica folosită vor contribui la acestea.		
Leadership	Pentru a susține viziunea unei școli incluzive și sigure și pentru a putea avea un angajament mare în rândul personalului, consiliul și conducerea școlii promovează activ viziunea școlii și demonstrează un comportament exemplar.		

Politica școlii	Viziunea școlii privind incluziunea, dezvoltarea talentelor, imaginea și implicarea părinților este transpusă în planuri pe termen lung care conțin informații despre activități și mijloacele alocate, precum și despre efectele preconizate și modul în care acestea sunt monitorizate. O parte din aceasta este un accent structural pe îndrumarea și sprijinul în carieră.		
Conținutul planului anual	Pentru a implementa politica pe termen lung, școala are un plan anual bine dotat cu activități legate de climatul școlar, îndrumarea în carieră, sprijinul elevilor și implicarea părinților.		
Dezvoltarea și progresul elevilor			
Dezvoltarea monitorizării	Monitorizarea sistematică a progresului elevilor și semnalarea timpurie a elevilor expuși riscului este o parte vitală a unei școli care vizează incluziunea. O astfel de semnalizare trebuie urmată de organizarea unui sprijin adecvat, atât în cadrul școlii, cât și al părinților/îngrijitorilor.		
Orientare în carieră	O piatră de temelie în drumul către educație ulterioară este formată prin sprijinul adecvat și în timp util în carieră. O școală incluzivă asigură un sprijin în carieră care este bine integrat în întregul curriculum și susținut de tot personalul didactic. Ghidarea în carieră dezvoltă treptat conștientizarea carierei elevului și oferă modalități de implicare a părinților în acest proces.		
Dezvoltare amplă	O școală de care elevii și părinții pot fi mândri este o școală în care toți elevii se simt ca acasă, indiferent de mediul lor socio-economic, cultură sau interesele lor. O școală care oferă elevilor posibilitatea de a-și dezvolta toate talentele, nu doar cele legate de conținuturile obligatorii ale standardelor naționale de examen.		

Sprijin pentru elevi	O școală incluzivă este capabilă să ofere sprijinul adecvat tuturor elevilor aflați în nevoie, indiferent de mediul lor socio-economic.		
Organizarea școlii			
Repartizarea personalului	O școală incluzivă are o descriere a responsabilităților personalului didactic și de sprijin care se referă la viziunea școlii asupra climatului, educației, predării și a relației dintre profesori și elevi. Personalul cunoaște ce se așteaptă de la ei.		
Climatul școlar	Într-o școală incluzivă, toți elevii se simt în siguranță, iar acest climat este protejat de un set de reguli comportamentale pe care toată lumea le cunoaște și le urmează. Managementul demonstrează un comportament exemplar.		
Competențele personalului	O atenție deosebită se acordă competențelor personalului care contribuie la realizarea politicii școlare vizate. Indiferent de antecedentele socio-economice sau culturale, personalul didactic este capabil să construiască și să mențină o relație pozitivă cu elevii și părinții acestora.		
Relații/ Colaborări			
Implicarea părinților	Într-o școală incluzivă se acordă multă atenție comunicării și clarificării rolului și responsabilității părinților în cariera școlară și viitorul copiilor lor.		
Informarea părinților	O școală incluzivă folosește ideile și sugestiile părinților activi (reprezentanți) pentru a crește eficiența comunicării cu toți părinții privind așteptările școlare, progresul elevilor, activitățile extracurriculare, rolul și responsabilitatea părinților. Pentru a face acest lucru, o școală incluzivă folosește o varietate de canale/moduri de comunicare, potrivite pentru părinții populației de elevi.		
Rețea externă	Școala reflectă sistematic asupra eficienței colaborărilor externe și asupra contribuțiilor acestora la viziunea, politica și obiectivele școlii.		

Întrebarea 2b:

Pentru acele aspecte pentru care aveți sugestii de îmbunătățire în ceea ce privește corectarea textului, sau pentru cei dintre voi care doriți să înlocuiți unul sau mai multe aspecte cu o alternativă, vă rugăm să utilizați tabelul de mai jos pentru a vă nota sugestiile. În acest fel, toți partenerii sunt obligați să selecteze, prioritizeze și să mențină limitat numărul total de aspecte. Vă rugăm să vă concentrați pe conținut și nu pe corectarea limbii. Acest lucru se va face atunci când conținutul este validat.

Aspecte legate de fiecare dintre cele 4 teme/domenii principale:	Factor nou:	Sugestii pentru o descriere nouă:
Viziunea și politica privind școala incluzivă		
Viziunea asupra școlii incluzive		
Leadership		
Politica școlii		
Conținutul planului anual		
Dezvoltarea și progresul elevilor		
Dezvoltarea monitorizării		
Orientare în carieră		
Dezvoltare amplă		
Sprijin pentru elevi		
Organizarea școlii		
Repartizarea personalului		
Climatul școlar		
Competențele personalului		
Relații/ Colaborări		
Implicarea părinților		
Informarea părinților		
Rețea externă		

După validarea temelor/domeniilor, aspectelor și descrierii acestora, textul final în limba engleză trebuie verificat și corectat de către Rinova.

Anexa 2

When writing the summary and developing causal model the following literature has been used:

Bakker, J. e.a., :“Leraren en ouderbetrokkenheid”, Behavioural Science Institute, Radboud Universiteit Nijmegen, 2013

Desforges, C. Abouchar, A.: “The impact of parental involvement, parental support and family education on pupil achievements and adjustment: A literature review”. London: Dfes, 2003

Grosfeld, T. : “Deze life coaches helpen leerlingen niet alleen met huiswerk”, Het Parool, 2019

Jeynes, William. H.: “A meta-analysis of the efficacy of different types of parental involvement programs for Urban Students. *Urban Education*, 47(4) 706- 742), 2012.

Kärnä, E & Vetoniemi, J.: Being included – experiences of social participation of pupils with special educational needs in mainstream schools. *International Journal of Inclusive Education*, 25 (10) pag 1190-1204, 2021

Menheere, A., Hooge, E.: “De betrokkenheid van ouders bij het schoolleren van hun kinderen””, Kenniscentrum Onderwijs en Opvoeding, Hogeschool Amsterdam, 2010

Molbaek, M.: “Inclusive teaching strategies – dimensions and agendas.”, in *International Journal of Inclusive Education*, 22(10) 1048-1061, 2018.

Onstenk, J.: “Samenwerken met ouders als pedagogisch partnerschap”. In: *Pedagogiek in Praktijk*, 66, Amsterdam, 2012.

Prins, D. e.a.: “Ouderbetrokkenheid in Onderwijs”, Nederlands Jeugdsinstituut, 2013

Ramberg, J.: “Special education in Swedish upper secondary schools: resources, ability grouping and organisation.”. Dissertation, Stockholm University 2015.

Saloviita, T.: “Attitude of teachers towards inclusive education in Finland”; *Scandinavian Journal of Educational Research*, 64(2) 270-282, 2020.

Van der Vegt, A.,: “Ouderbetrokkenheid en schoolprestaties”, Kennisrotonde, 2016